

Paul van der Valk
longarts, Medisch Spectrum Twente

OPINIE

NACHTZWETEN BIJ TUBERCULOSE

Een paar jaar geleden alweer belt een bevriende huisarts me of ik hem een keer wil beoordelen. Hij klaagt over een acuut ontstane drukkende pijn rechts voor aan de borst na een periode van productief hoesten. Zijn huisarts en een longarts geven in totaal al drie kuren antibiotica. Het nachtzweeten is heftig: drie keer per nacht moet hij zijn nachtkleding verschonen. Hij drijft zijn bed uit.

Superactieve pensionado

Hij is elders al uitvoerig gescreend, tot en met een CT van de thorax waarop behalve een restafwijking rechtsboven geen verdere afwijkingen worden gezien. De pulmonale voorgeschiedenis is blanco. Er is geen sprake van koorts, gewrichtsklachten of huidafwijkingen. Er zijn hem geen contacten bekend met tbc-patiënten, behoudens de mogelijke expositie aan tuberculose in zijn werkzaam leven als huisarts. Deze superactieve pensionado fietst heel Europa door met vrienden.

Differentiaaldiagnose

Bij nachtzweet kan je denken aan een infectieziekte, een maligniteit, een symptoom bij een aantal hormonale aandoeningen, waaronder feochromocytoom, het carcinoïd syndroom en hyperthyroïdie. Bij vrouwen kunnen zweeten en nachtzweeten ook klachten zijn die passen bij de menopauze. Ook het obstructief slaapapneusyndroom kan nachtzweeten uitlokken. Bepaalde medi-

cijnen, bijvoorbeeld antidepressiva, hebben als bijwerking nachtzweeten. Ook treedt nachtzweeten op bij een te laag bloedsuikergehalte. Kortom, een hele reeks van mogelijkheden die helaas geen van alle duidelijke aanknopingspunten voor een oorzaak bieden.

PET en EBUS

Wel is inmiddels een Quantiferontest sterk positief. Een PET (positron emissie tomografie) scan, met als indicatie een verborgen infectie of kanker op te sporen, levert een positief opkleurende klier in het mediastinum. Aanvullend doen we een endobronchiale echobronchoscopie (EBUS) en nemen een punctie van deze klier. Dit levert een granuloom op in die klier. DNA-typering met PCR levert jammer genoeg geen reactie op tuberculose.

'The proof of the pudding...'

Al met al is er toch verdenking op tuberculose met als symptomen pijn aan de thorax en nachtzweeten. Vrij snel na de start met behandeling met tuberculostatica verdwijnt de pijn en later ook het nachtzweeten. Patiënt voelt zich herboren. Hij heeft inmiddels een fietstocht naar Oost-Europa gepland.

Als altijd: Think TB

Naast de 'grande pathologie' kan tuberculose zich soms op een vreemde wijze manifesteren. Ook hier geldt weer eens: Think TB!

AGENDA TRAININGEN, CURSUSSEN EN CONGRESSEN

19-21 september 2016	4th European Advanced Course in Clinical Tuberculosis	Locatie: Helsinki, Finland Organisatie: www.filha.fi/in_english/
26-29 oktober 2016	47th Union World Conference on Lung Health	Locatie: Liverpool, United Kingdom Informatie: liverpool.worldlunghealth.org/
Diverse data in 2016	Basismodule Thorax röntgen-screening TBC	Locatie: LRCB Informatie: www.lrcb.nl/nl/page/agenda
12 + 13 januari 2017	Studiedagen VvAwT	Locatie: Amersfoort Informatie: secretariaat Nascholingscommissie VvAwT, via mw. J. Huisman-van Berkel, van.berkel.cons@upcmail.nl